

TÜRKİYE

Dünya Sağlık Örgütü

ON ÜLKEDE

KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ

Nüfus (2009): 72 561 312

Gelir Grubu: Orta

Kişi Başına Gayri Safi Milli Gelir (2008): 10 007

Karayolu Trafik Ölüm Oranı (yaklaşık): 13.4/100 000 nüfus

Kayıtlı Araç Sayısı (2007): 13 311 000

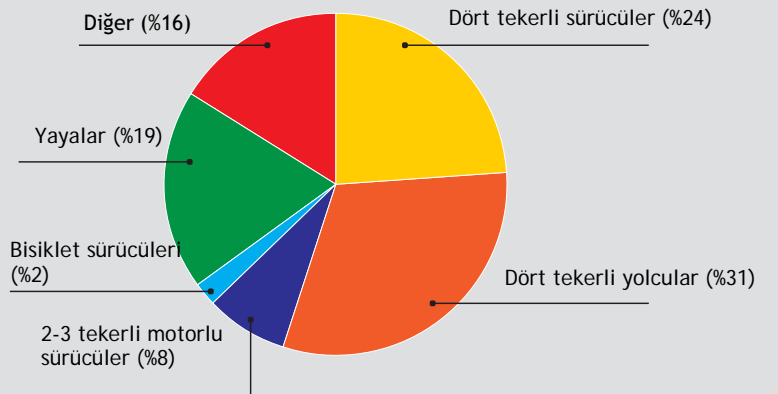
Türkiye karayollarında her sene yaklaşık olarak 10 000 kişi hayatını kaybederken, 200 000 kişi de trafik kazalarında yaralanmaktadır. Yaralanmaların çoğu bir tür sakatlık veya ömür boyu sürecek sağlık sorunlarıyla sonuçlanmaktadır. Son on yıldaki güncel verilere göre rakamlarda yavaş bir düşme eğilimi görülmeye başlanmıştır.

Türkiye karayollarındaki ölümlü kazaların çoğunluğunun dört tekerli araçların sürücüleri ve yolcuları olduğu belirtilirken, savunmasız yol kullanıcılarının - yayalar, bisiklet sürücüleri ve motosiklet sürücülerinin ölümlü kazalarda üçte bir orana sahip olduğu belirtilmiştir.

Hız, alkollü araç kullanma, emniyet kemeri ve kask kullanımı ile ilgili yasalar olmasına rağmen, uygulamaların yeteri kadar zorunlu tutulmadığı gözlenmektedir. Kamu eğitimi ve kapasite geliştirme ile birlikte sürdürülebilir, görünür yaptırımlar, Türkiye’de hayat kurtarmak için ele alınması gereken temel konulardır.

Türkiye, Bloomberg Hayır Kuruluşu tarafından hibe yoluyla finanse edilen *10 Ülkede Karayolu Trafik Güvenliği (RS10)* projesine dahil edilen on ülkeden biridir. Proje, karayolu trafik güvenliği konsorsiyumun sağladığı teknik destek ile ulusal ortaklar tarafından yürütülmektedir. Türkiye’nin ortakları DSÖ (baş sırada), Küresel Trafik Güvenliği Ortaklığı (KTGO), John Hopkins Üniversitesi Uluslararası Yaralanma Araştırma Merkezi (JHÜ), Uluslararası Güvenli Karayolu Derneği (UGKD) ve Sürdürülebilir Ulaşım için WRI Merkezi’dir (EMBARQ).

KARAYOLU KULLANICI SINIFLARINA GÖRE ÖLÜM YÜZDELERİ

Altyapı çalışmalarında, özellikle motorsuz yol kullanıcılarına yönelik iyileştirmeler, karayolu trafik kazalarında yaralanan veya ölen savunmasız yol kullanıcılarının sayısını da azaltmaktadır.

TÜRKİYE

RS10 Projesi'nin Türkiye'deki genel amacı; Türk Hükümeti'nin karayolu trafik güvenliğindeki doğru uygulamaları ölümleri, yaralanmaları ve sakatlanmaları azaltmak amacıyla hayata geçirilmesine destek olmaktır. Projenin odak noktası, Afyonkarahisar ve Ankara'da hız kontrol ve emniyet kemeri takma oranını artırmaktır. Buna ek olarak UGKD, toplumsal desteği sağlamak için sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışacak ve EMBARQ, İstanbul'da sürdürülebilir ulaşım planlaması alanında kamu ortaklarıyla birlikte çalışacaktır.

Projenin Türkiye'deki hedefleri şu şekildedir:

- Karayolu trafik güvenliğinde çok sektörlü bir iş birliği mekanizması kurmak.
- Hız yönetimi ve emniyet kemeri takma teşvikine ilişkin tedbirleri tasarlamak ve uygulamak.
- Mevcut karayolu trafik güvenliği mevzuatındaki boşlukları belirleyerek önerilerde bulunmak.
- Sivil toplum kuruluşlarının bu alandaki yetki ve görevlerini artırmak.
- Profesyonel uygulayıcıların bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hem ulusal hem de yerel düzeyde eğitim programları geliştirmek ve uygulamak.
- Proje sahalarındaki sosyal pazarlama kampanyalarını geliştirmek ve yürütmek.
- Proje sahalarındaki girişimleri gözlemek ve değerlendirmek.

Projenin ilk safhasında (2010-2011) uygulanacak faaliyetler:

- Farklı ulusal ve yerel kurum ve kuruluşlar tarafından eşzamanlı ve eşgüdümlü çalışmayı mümkün kılacak bir iş birliği mekanizmasının kurulması.
- Yasal düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve bu düzenlemelerin altında yatan nedenlerin anlaşılması ve varsa, yasal aksaklıklar ve olası çözümlerin belirlenmesi.
- Hız ve emniyet kemeri kullanımına ilişkin düzenlemelerin uygulanmasının artırılması.
- Karayolu trafik güvenliği konusunda özellikle hız yönetimi ve emniyet kemeri kullanımı üzerine kapasite geliştirme çalıştaylarının düzenlenmesi.
- Kamu farkındalığını artırmak amacıyla bu iki önemli risk faktörü üzerine bir sosyal pazarlama stratejisinin oluşturulması.
- Hız takibi için ekipman ve cihazların satın alınması ve,
- Uygulamaların değerlendirilmesi için izleme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi.

Proje uygulama sahaları:

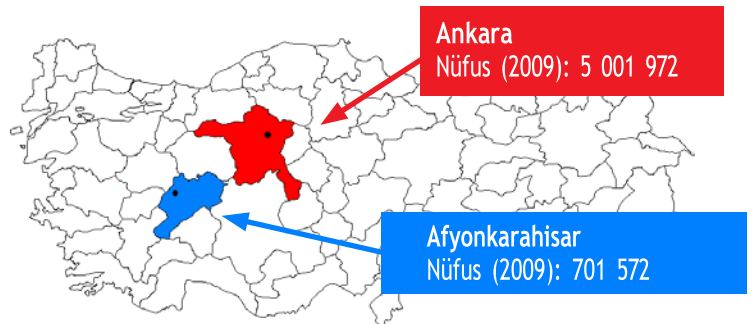
Proje Ankara ve Afyonkarahisar'da uygulanmaktadır.

Emniyet kemeri yasa

Tüm yolculara uygulanır	Ev
Emniyet kemeri takma yüzdesi	%70
Çocuk koltuğu yasa	Ev

Hız sınırı yasa

Ulus çapında	Ev
Azami limit (şehir içi yollar)	50km/s
Maksimum limit (köy yolları)	90km/s

Harita'da gösterilen sınırlar, DSÖ'nün ülkenin, bölgenin, şehrin, alanın veya yetkilerinin yasal statü veya sınırlarının ortadan kaldırılmasıyla ilgili herhangi bir görüş ifade ettiği anlamına gelmez.

Uluslararası Konsorsiyum Ortakları:

DSÖ Konsorsiyum ortaklarının genel koordinasyonundan sorumlu olup sosyal pazarlama, yaptırım uygulamaları, yaptırım teçhizatının yasal revizyonu ve tedarikine yönelik unsurlara mali ve teknik destek sağlar. KTGO Kapasite artırımından sorumludur. UGKD Sivil toplum örgütlerine destek vermekten sorumludur. JHÜ Programın ilerleme izlemesinden ve etki/sonuç değerlendirmesinden sorumludur. EMBARQ İstanbul'da sürdürülebilir bir ulaşım projesinin uygulamasından sorumludur.

Tüm konsorsiyum ortakları program uygulaması süresince Türk Hükümetine teknik destek sağlayacaklardır.

© DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü)
Yaralanma, Şiddet Önleme ve Engellilik Bölümü, 2010

Ulusal ortaklar:
Sağlık Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara ve Afyonkarahisar Valilikleri)
Ulaştırma Bakanlığı (Karayolları Genel Müdürlüğü ve Karayolu Taşımacılığı Genel Müdürlüğü)

WHO ülke ofisi:
Serap Sener
E-posta: seners@euro.who.int

WHO bölge ofisi:
Dinesh Sethi
E-posta: din@ecr.euro.who.int

WHO merkez ofisi:
Melekidzedek Khayesi
E-posta: khayesim@who.int

Kaynakça: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Turkey2006>, Security General Directorate Global Status Report on road safety, WHO, 2009.
http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_traffic/countrywork/tur/en/index.html